

Andrew Clements

AMI
LÁTHATATLAN

KIRÁLY

ANDREW CLEMENTS

Ami láthatatlan

Könyvmolyképző Kiadó
Szeged, 2008

Rebeccának

MAGARÓL

Egy kedd reggel februárban. Felkelek, ahogy szoktam, és bebotorkálok a fürdőszobába, hogy sötétben lezuhanyozzak. Így teszek hétköznap, mert így olyan, mintha tíz perccel tovább aludnék.

A zuhany után. Igen, ekkor történik. Amikor felgyújtom a villanyt a fürdőszobában, és letörlöm a tükörről a párát, hogy megfésülködjem.

Mármint az, amit látok. Illetve, amit nem látok.

Nem vagyok a tükörben. Erről van szó.

Nem. Vagyok. Benne.

Szédülés jön rám, és visszaindulok a szobámba, mert ha az ember álmodik, arra mégis az ágy a megfelelő hely, nem igaz? Majd megvárom, amíg fölébredek. De a fenébe is, hiszen már ébren vagyok!

Érzem, hogy a szívem dübörög a mellkasomban. A lélegzetem felgyorsul, és kiszárad a szám. Felemelem a fejem a párnáról, és ott látom domborulni a testemet. Semmi kétség, ott van a takaró alatt.

Most felhajtom az elektromos takarót.

Semmi.

Visszamegyek a fürdőszobába a nagy tükör elé. Ott sem vagyok. A tükör az tükör, ott van a falon, de én nem

látszom benne. Látom a törülközőt velem úszni a levegőben, a zuhanyfülke függőnye meglibben, ahogy belecsapok. De magamat nem látom.

Rám tör a pánik, magam köré tekerem a törülközőt, és sietek le, hogy elmondjam anyának meg apának.

Ez éppenséggel nem vall rám. Nem sok mindent mondok el a szüleimnek. Úgy értem, hogy frankók az őseim kis adagokban, és nagyon hasznosak. Persze ha rájönnek, hogy be akarom húzni őket a csőbe, már nem olyan használhatók.

De helyén van az eszük, azt meg kell adni, és az én jelenlegi esetem nagyon is megkívánja a józan észet, ezért indulok a konyha felé. Tudom, hogy ott vannak mindketten, mert hétköznapi van, munkanap és sulinap, és ilyen napokon a Phillips házban a tojás és a pirítós hét ötvenkor a legmelegebb. Mindig.

A lépcső tetején megtorpanok. Elfog a félsz. Rendes körülmények között semmi baja a szemem és a végtagjaim koordinációjának. Nem ingadozom, nem ejtem el a tálcát a Macben, nem botlok el a lépcsőkön, semmi ilyesmi. De ma reggel bajban vagyok: se kezem, se karom, se lábam. Érzem, de nem látom őket. A korlátba kapaszkodom, és úgy óvakodom lefelé, mint egy hároméves.

Végül a konyha ajtajában állok, a lábam fázik a csempedpadlón. Apa rántottát készít, anya újságot olvas. Én pedig megszólalok:

– Figyuzzatok ide! Nem látom magamat!

Az étkező felé nyíló ajtóra néznek, és apa felel:

– Gyere be, hadd lássuk, mi a probléma.

Mire én:

– Hát éppen ez a probléma. Hogy bent vagyok! Nem látom magam! És ti sem láttok. Úgy is mondhatnám, hogy láthatatlan vagyok!

Anya apára néz azzal a jól ismert „Ezek a kölykök!” mosolyával, amit annyira utálok, majd visszatér az újsághoz. Aztán előveszi a Rendelkező Hangnemet:

– Hagyd abba a hülyéskedést, Bobby! Húsz perc múlva indul a buszod. Kapsold ki a mikrofont vagy a walkie-talkie-t, vagy amivel játszol, akaszd föl azt a nedves törülközőt, és gyere enni. Azonnal, hallod?

Ismerkedjete meg professzor anyámmal, akit Igazgatónőként is emlegetnek! Az ő mottója: ha kétségeid támadnak, adj ki egy parancsot. Jól ismeri a félénk kis gólyákat a chicagói egyetem irodalmi szemináriumáról. Elvárja, hogy „a fiatalok” összekapják magukat, ha rájuk vakkant.

Megvádolt. Hogy hülyéskedem. Már megint. Kihúszom hát a széket az asztal alól, leülök rá, megragadom a narancsleves poharamat, felhajtom, és a poharamat lekoppantom az asztalra.

Most már rám figyelnek. Kimeredt szemmel.

Apa abbahagyja a rántotta kavargatását, és üres poharamra mered. Anya annyira előrehajol, hogy a saját narancslevét belecsoportja az ölébe. Észre sem veszi.

– Ügyes trükk – mondja apa. – Tudsz mást is?

Felkapom a kanalamat, lenyalom, és az orrnyergemen egyensúlyozom – ez még akkor is tetszetős trükk, ha látszik az orrom. A kanál ott lebeg a levegőben.

– Bobby! – Anya hangja nyüszítő. – Bobby, ezt hagyd abba!
Újabb parancs.

– Nincs mit abbahagynom, anya – felelem. – Nem csinálom. Így van.

A kanál meginog és a padlón köt ki. Csempepadló ez, mint a Viktória-stílusú konyhákban szokásos Chicagóban, én pedig egy tölgyfa széken ülök a nedves törülközőmben, és vacogok.

Apa elzárja a gázt a rántotta alatt.

Elmagyarázta már nektek valaki tudományos alapossággal, hogy *pontosan* mi történik a rántotta készítése közben? Mert nekem igen. Tízszer is.

Apa ott áll, egyik kezében a fakanál, másikban a serpenyő. Ha arckifejezésének címe lenne, így szólna: „Meghökent fizikus magyarázatot keres.” Minden pillanatban várható egy tudományos teória. És apa már kezdi is.

– Mivel nem lehetséges, hogy itt mindnyájan álmodjuk ezt... a látható fény valamiféle rendellenességére kell gondolnunk. Olvastam az erre vonatkozó kutatásokról, vagyis ennek matematikai elméletéről, de ez... ez maga a jelenség, az esemény!

Igen hasznos megfigyelés. Az öreg képtelen más lenni, mint Fizikus Joe. Ez a mestersége. A Fermi Laboratóriumban dolgozik. Olyan hely ez, ahol az atomokat ripityára törik, és lefényképezik a törmelékeiket. Apa számára az élet egy nagy tudományos kísérlet.

Előadása közben folyamatosan hadonászott a fakanállal, amelyről tojásfoszlányok potyogtak mindenfelé. Anya újra

beszélni próbál, de csak nyöszörgő hangok törnek fel a torlán. Már nagyon várom, hogy az eszük, amely általában helyén van, életjelt adjon magáról.

Apa nyeri hamarabb vissza az önuralmát. Szivaccsal feltörli anya kiömlött narancslevét, kitálalja a rántottát három tányérra, és leül. Mi ketten nekilátunk, de ő rögtön abba hagyja a rágást, és meredt szemmel nézi, hogyan lapátolom a számba a kocsonyás rántottát a villámmal. És anya is bámul. És persze én is ezt nézem. Micsoda mutatvány: *Bobby és az eltiüntetett reggeli*, látható a Való Élet Vásznán, a Kísértet-Konyhában.

Anya keze óvatosan arra indul, ahol elképzelése szerint a karom található. Jó arasznyival elhibázza, és hogy segítsek neki, közelebb hajlok hozzá. Amint a keze a bőrömet éri, felugrik, mint aki gyíkba markolt, vagy mit tudom én mibe.

– Jaj istenem! Jaj istenem! Ez Bobby! Ez ő! Itt van! De hiszen... Jaj istenem, David, csinálj már valamit! Hívni kéne... hívni kéne Weston doktort, vagy... inkább egy szakorvost.

Csodás ötlet, gondolom. Persze, szóljunk a kamaszkori láthatatlanság szakorvosának. Biztosan találunk egy tuca- tot a szaknévsorban.

De persze nem mondok ilyesmit. Azt mondom:

– Anya, szedd össze magad! Nem vagyok beteg, nincs semmi bajom. Látod, kiadósan reggelizem, ahogy serdülő- korban tanácsos. Komolyan, anya, ne aggódj, semmi bajom.

Odanyúlok, és megpaskolom a kezét. Újra felugrik, de aztán megragadja a kezemet mind a két kezével. Úgy szorogtatja, hogy ropognak belé a csontjaim.

Előre-hátra hintázik a széken, igyekeznek a zihálásán úrrá lenni. Nem tudja, hova nézzen. Tekintete mindenfelé pásztáz, ahol engem sejt, és végül a foglyul ejtett kezemre szegeződik – arra az űrre, amely a két keze közt tátong, és amelyről mégis úgy érzi, hogy az egyetlen fiáé, a drága kicsi Bobbyé, aki élete nagy csalódása.

Újra apa jelentkezik. A torkát köszörüli. Ez azt jelenti, hogy tud valamit, amit mi nem, és igényt tart legfeszültebb figyelmünkre.

– Hallgass ide, Emily! Erről egy teremtet léleknek nem beszélhetünk. Senkinek az égadta világon. Sem anyádék-nak, sem Weston doktornak, se Margie-nak vagy Louisnak, se másnak. Képzeld el, ha ennek a... ennek az akárminek a híre nyilvánosságra kerül, nem telik bele fél óra, és a világ minden riportere és kamerája az ajtónk előtt nyüzsög... no és a kormány? Én *ismerem* a kormányt. Ha a dolog kitudódik, tíz perc alatt itt vannak, hogy Bobbyt valami „biztos” helyre vigyék. Tudod, hogy kapna rajta a CIA meg a vezérkari főnökség? Nem, azt el sem tudod képzelni, hogy mennyire. Tehát *senkinek egy szót se!*

Elhallgat, hogy ezt az agyunkba véssük.

Ha családi válság tör ki vagy valami baj történik, rendszerint külső segítség után nézünk. Ha Bobbyt tetten érik, hogy lop a boltból, ügyvédet kerítünk. Ha anya leengedte a gyűrűjét a kád lefolyóján, jöhet a vízvezeték-szerelő. Ha apa a deszkapadlóra borítja a grillből a parazsat, hívjuk a tűzoltókat. De ha az ember gyereke egy reggel eltűnik a zuhany alatt, akkor kihez fordulhat az ember?

Senkihez. Apa fején találta a szöveget. Ez nem szivároghat ki a házból.

Apa most némi vidámságot erőltet a hangjába, és így szól:

– Egyébként ki tudja, lehet, hogy fél óra múlva minden olyan lesz, mint régen. De akár így, akár úgy, senkinek egy szót sem. Mindenki egyetért?

Anya lassan bólint, én hasonlóképpen.

Apa oda néz, ahol engem sejt.

– Te is, Bobby?

Ekkor jut el az agyamig, hogy a bólintásomat nem láthatta.

– Tökéletesen – felelem. – Pecsét lesz láthatatlan ajkaimon. – Majd így folytatom: – Viszont anyának is igaza van: oké, hogy nem beszélünk senkinek, de azért nem kéne tennünk is valamit?

Apa a homlokát ráncolja.

– Tenni? No persze... de előbb gondolkodnunk kell. Lehetetlen dolgok nem történnek, tehát ami történik, amögött mindig valami természeti törvény van. Vagyis... ok és okozat mindig együtt jár, nem igaz? Látjuk az okozatot, és tudjuk, hogy ok rejlik mögötte. Ha meglegljük az okot, azt viszájára fordítjuk, és ezzel az okozatot is felszámoljuk.

Megint a Fizikus Joe.

Anya arcára pillantva kedvem támad ellentmondani, mert látom rajta, hogy ő sem vevő apa tudományos kiselőadására.

– Oké, ez nagyszerűen hangzik, apa – kezdem. – Csak arra a kérdésre nem ad választ, hogy mihez kezdjek én, akár e pillanatban, vagy a mai napon... esetleg holnap, a jövő

héten. Ez nem fizikai labor, apa. Ez én vagyok. Miért nem valld be, hogy fogalmad sincs róla, mit csináljak?

Erre anya is magához tér.

– Egy szóra, fiatalember.

No persze. Ha bepörgök, ha kinyitom a számat, varázs-ütésre „fiatalember” lesz belőlem.

– Apád és én mindig jó szüleid voltunk – folytatja anya –, és azok is maradunk, akkor is, ha valami... ha ilyen speciális probléma merül fel. Szóval vigyázz a modorodra, és tartsd féken a nyelvedet! Mindent megteszünk, ami lehetséges, ezt tudod te is.

Apa bólogat hozzá, és átveszi a szót.

– Biztosan megtesszük, Bobby. Most az a fontos, hogy megőrizzük a nyugalunkat. Hogy higgadtan gondolkodjunk. Olyan probléma nincs, amit meg ne lehetne oldani, sem olyan jelenség, amit meg ne lehetne magyarázni. Csak logikus gondolkozás kell hozzá. – Ezen persze apa azt érti, hogy az ő gondolkodása.

Mindketten egymás szavába vágva beszélnek. Tegnap még hallgattam volna ilyen helyzetben, vagy akár bocsánatot is kértem volna. De fantasztikus, hogy milyen bátor lesz az ember, ha azok, akik tizenöt éve irányítják az életét, nem láthatják meg az utálkozást az arcán.

Felállok, mégpedig olyan hevesen, hogy a székem hátrabillen, és nagyot koppan a padlón. Lerántom a törülközőt a derekamról, és az asztal közepére csapom.

– Na és ahhoz mit szóltok – kiáltok rájuk –, ha eltűnök egy időre? Ti csak üljetez itt és folytassátok a logikus

gondolkodást. Én pedig szépen eltűnök a szemetek elől, elhúzódom kissé. Aztán majd közlöm veletek, hogy *én* mit gondoltam ki.

Három hangtalan lépést teszek hátra, és az ajtóban állok, a telefonnál.

Öt, hat, hét... tíz másodperc.

– Bobby! – Anya felugrik, és oda fordul, ahol az előbb voltam. De megérzi, hogy most nem vagyok ott. – Bobby! Ezt rögtön hagyj abba! – Pánikban van. Elképzeli, hogy közben kifuthattam a házból, akár egy autóbuszra is felszállhattam. Néz ide, néz oda, a kezét tördeli és az alsó ajkát harapdálja, majd felüvölt:

– Bobby! BOBBY!

És apa... apa csak ül, tenyere az asztalon, és a padlóra meredve a fejét csóválja. Visszatért a logikus énje. Azonnal felfogta, hogy hatalom van a kezemben, és nem is vesztegeti az energiáit.

Hanem ekkor jönnek a könnyek. Anya a székre roskad és elsírja magát, és én azt nem viselem el. Sose tudtam a könnyeinek ellenállni. Engednem kell.

Megszólalok, egészen csendesén:

– Jól van, ne félj! Itt vagyok. De ne felejtsetek el, hogy *én* vagyok bajban, és nem ti!

Mert úgy viselkednek mind a ketten. Mint olyankor, ha valami gond van velem a suliban, rögtön *ők* kerülnek szégyenbe, és *nekik* kell kisütetni, hogyan üssék helyre a dolgot. Mindig minden *róluk* szól.

Anya dühös, de jócskán megkönnyebbült.

– Robert, ez nagyon csúnya volt. Ezt nem teheted velem! Ígérd meg, Robert, ígérd meg, hogy még egyszer nem csinálsz ilyet!

Már nem „fiatalember” vagyok. Hanem Robert. És *vele* tettem azt a csúnyát.

De azért megígérem, persze ő nem látja a dacos fintort az arcomon.

– Viszont fogjátok fel végre – mondom –, hogy ez nem holmi egyszerű jelenség, mint a bárányhimlő vagy a nátha! Ez valami teljesen más, és velem történik, és az a lényege, hogy mától semmit sem tehetek úgy, ahogy tegnap tettem. Erről szeretnék hallani, hogy most mit *csináljak*.

És most már engem is elfog a rémület. Mert valóban erről van szó.

Rettenetes igazság ez. Itt vagyok, itt állok, a lábam görcsöl a hideg padlón, és arra gondolok, hogy életem hátralévő részét kísértetként élem végig.

Nem mehetek sehová. A ruhát, cipőt test viseli, és nekem nincs többé testem. Meztelenül kimehetek a házból, de épeszű ember ilyet sohasem csinál Chicagóban, főleg nem februárban.

Az iskola? Olyan nincs többé. Felszívódott. Nem mintha nagyon sajnálnám. A chicagói egyetem gyakorló iskolája, ahová a helyi nagymenők meg az egyetemi fejesek kölykei járnak. Csodálatos iskolának illik tartani, sokkal jobbnak, mint ez vagy az vagy amaz. Blabla. Szerintem a legjobb esetben is épp csak elviselhető. Csak a könyvtárát élvezem. Meg a dzsesszzenekarát.

Ez persze nem azt jelenti, hogy valami magányos szerencsétlen volnék ottan. Vannak haverjaim, vannak, akikkel

együtt ebédelek meg ilyesmi. De nem olyan ez, mintha valami drága magániskola volna. Azért járok oda, mert a családom hat éve költözött Chicagóba, és anya ráadásul az egyetlen tanít, szóval így olcsó a taníttatásom. A sulim nagyszerű lehet annak, aki zseni vagy focijátár itt, de nekem csak iskola, semmi több.

De most az egésznek vége, legalább... legalább a mai napra.

Ott állok a konyhában pucéran és dideregve, és nézem apát meg anyát, akik még az asztalnál ülnek. Teljesen tanácsatlanul. Még sohasem láttam ilyennek őket. És alighanem ez a legijesztőbb az egészben. Az ilyen szülők mellett, amilyenek az én szüleim, az ember megszokta, hogy mindig megmondják neki, hogyan tovább. De látom rajtuk, hogy nincs egyetlen épkézláb gondolatuk sem.

És hirtelen arra gondolok: *miért is képzeltem eddig, hogy mindig és minden esetben választ tudnak adni minden kérdésemre?*

No persze rengeteg nem túl érdekes dolgot tudnak. Anya betéve tudja a politikát, történelmet és angol irodalmat, apa pedig elismert tudós, tonnányi tudás van a fejében. És ez nagyon remek – őnekik. De mindennek kevés köze van hozzám, legalábbis ebben a pillanatban.

Szóval végignézek rajtuk, ahogy ott kornyadoznak, és így szólok:

– Fenn leszek a szobámban. Ki kell spekulálnom, hogy mihez kezdhetek.

És ez így igaz. *Nekem* kell kispekulálnom. Mert ez, ami itt történik, velem történik meg.

KÍSÉRLETEK

Egy perc múlva az ágyam szélén kuporgok. A sötétzöld fürdőköpenyem van rajtam, és ahogy a karomon meg a lábszáraimon végignézek, minden a legnagyobb rendben látszik. De ahogy a kezemet feltartom, és a köntös bő ujja lecsúszik a karomon, sem a karomat nem látom, sem a kezemet a végén.

Felkelek, és meggyújtom az asztali lámpát. Erős fénye van, alája tartom a kezemet tenyérrel lefelé. Érzem a lámpa melegét. A kezemet nem látom, de látok valami mást. A kezem igen halvány árnyékát a zöld mappán. A kezemet felváltva ökölbe szorítom és kinyitom, és figyelem, hogyan viselkedik az árnyéka valaminek, amit nem látok.

Annyira belemerülök, hogy észre sem veszem apát, csak amikor már mellettem áll.

– Érdekes – jegyzi meg, én pedig összerezzenek, kezem a lámpaburához ütődik, és mintha az árnyék adná a bongó hangot. Be kellett volna zárnom az ajtót.

– Ebből mire következtetsz? – kérdi apa. – Nem látod, viszont árnyékot vet, habár nem igazi árnyékot, igaz?

Ismerem jól ezt a kérdő hangját. Azt jelzi, hogy apa tudja a választ valamire, amire én nem, és arra vár, hogy ezt beismerjem, s akkor ő megmutathatja, milyen okos. Mint most is.

Pedig most tudom a választ, legalábbis azt hiszem. Ezért így felelek:

– Arra következtetek, hogy a szemem nem látja a kezemet, a lámpa fénye pedig nem tud teljesen áthatolni rajta... jól mondom?

– Tökéletesen – bólint apa. – Amikor a konyhába lejöttél, azt mondtad, hogy láthatatlan vagy, és az is voltál. De vajon mit jelent ez? Tudod, mi az a lopakodó bombázó, igaz? A légiőrő láthatatlan repülőgépnak hívja. Valóban az?

– Nem – felelem –, nem igazán láthatatlan. De a radarerőnyőn nem látszik. Szóval a radar számára láthatatlan.

– Bingó! Ez a gép láthatatlan a radar számára. De vajon vet-e árnyékot, ha a nap és a föld között repül?

– Persze, hiszen a repülőgép azért létezik, igaz?

– Bingó! És te is itt vagy, de az emberi szem számára láthatatlanul. Na már most hogyan működik a szem?

E pillanatban szívesen játszom ezt a kérdés-feleletet, mert érzem, hogy ez nem apa szokásos előadásainak egyike, mint például amikor a gördeszkázás minden örömet elrontja a centrifugális erőről és a helyzeti energiáról szóló magyarázataival. Ez most létfontosságú számomra. Nem vagyok éppen eminens, de sok mindent olvasok, és amit elolvasok, az megmarad a fejemben. Szóval tudok egyet-mást.

Előadom neki hetedik osztályos ismereteimet:

– A fény egy lencsén át jut be a szembe, a fény képet vetít a szemgolyó hátsó falára, és a látóideg ezt a képet viszi az agyba.

– Bingó! Miért nem látjuk tehát ezt a kezet? – Megragadja a csuklómat, és a kezemet ide-oda mozgatja a lámpa alatt.

– Mert a szembe nem jut kép róla?

– Bingó!

Apára olyan nyakörv kéne, mint egyes kutyákra, akik sokat ugatnak, nyakörv, amely elektromos ütést adna neki, amikor azt mondja, hogy „Bingó!”.

– Mert mi is kell ahhoz, hogy kép keletkezzék? – Apát annyira elkapja az izgalom, hogy már ő maga válaszol a kérdéseire. Ritka eset, ennyi a haszna, ha lángész mellett él az ember. – Hogy a szembe fény jusson! Márpedig a kezetről nem verődik vissza fény a szemünkbe. Nézd az én kezemet!

– Az enyém mellé tartja az ő nagy, szőrös mancsát a doktori gyűrűjével. – A fény ugyanaz, és tessék, látszik, mert a fény visszaverődik róla a szemünkbe. Egy kezet látunk, pedig ket-tőnek az árnyéka látható az asztalon. Vajon miért? Mert a te kezed, noha nem veri vissza a fényt, azért még nem átlátszó! És hogy miért halvány a tiéd árnyéka, és miért határozott az enyémé? Mert az én kezem útját állja a fénysugaraknak, a tiéd pedig elhajlítja valahogyan, azaz fénytörést idéz elő.

– Na már most – folytatja – tedd le a kezed az asztalra. Így ni. Látod a körvonalát? A kezed alakja látszik, de nincs színe, a vonal sem éles, az asztallap alatta viszont nem látható. Figyeld meg, milyen hullámzó a széleken. Ez a fénytörés miatt van. Most emeld fel lassan a kezedet. – Emelem, és közben a kéz képe fokozatosan semmivé lesz.

– Most tartsd meg ebben a magasságban! – mondja apa izgatottan. – Látod? Ahogy tizenöt-húsz centire eltávolodsz

valamitől, már nem látszol! Mintha agyunk töltene be az üresen maradt helyet, te pedig láthatatlanná válsz. Szemünk képtelen meglátni nem-visszaverő és kevésbé fénytörő anyagokat.

Úgy érzem magam, mint az egerek a *Virágot Algernonnak* című filmben. Ha ráhagyom, apa egy egész napra való kísérletet eszel ki számomra.

– És mindez mit segít? – kérdezem.

Apa követi a fürdőköpenyemet, amely visszaül velem az ágyra. Zavart látok az arcán.

– Hogy mit... segít?

– Mindezek a megfigyelések miben segítenek rajtam?

– Azt még nem nagyon tudom, Bobby. De ez is valami... és roppant érdekes, nem gondolod?

Jó, hogy apa nem láthatja, milyen képet vágok erre. És nem is válaszolok azonnal, mert tudom, hogy a maró gúny milyen hatással van apa lelkivilágára.

– Próbálok még szunyálni egyet, apa – mondom egy idő után. És ez sokkal jobban hangzik, mintha azt mondanám: – Tűnj innen az összes *roppant érdekes* teóriáddal együtt!

– Oké, Bobby – mondja apa –, nagyon jó ötlet. A pihenés mindig jó ötlet.

Persze nem pihenni akarok, csak egyedül lenni. Amikor apa távozik, felugrom, becsukom az ajtót, és a zárat is ráfordítom, mielőtt végigvetném magam az ágyon.

Egyedül lenni nem újdonság számomra. Sok időt töltök magamban. Ha nem az iskolában vagyok, többnyire olvasok. Ezért szeretem a könyvtárat, a nagy könyvtárat a Tizenhatodik és a Tizenhetedik utca között. Az egyetemhez tartozik,

nem a gimnáziumhoz. Ott annyi időt tölthetek, amennyit csak akarok.

Igazában nem is szorulok rá, ha könyvre van szükségem. Az egész házunk egy nagy könyvtár, ami nem csoda, hiszen anyám munkája és mániája az irodalom. Ha úgy látja, hogy unatkozom, felkap egy könyvet, és elém rakja, mondván, hogy olvassak el belőle húsz oldalt, és ha nem tetszik, adjam vissza neki. Az esetek többségében horogra akadok. Ahogy a *Lord Jim* esetében történt. Különös könyv volt. Aztán jött Hemingway. Kezembe adta *A Kilimandzsáró havát*, a többi könyvét már a magam kedvére olvastam el. Tőle kaptam *A 22-es csapdáját* is, majd meg a *Macskabölcst*, amitől Vonnegut-mániás lettem. Még a *Nagy várakozásokat* is elolvastam Dickenstől, sűrű, de nagyon jó regény.

Magamtól kaptam rá Tolkienre meg Michael Crichtonra. És nemrég fejeztem be az *Odüsszeiát*. Igazi meglepetés volt. Nagyon tetszett. Aztán apa polcain is találtam néhány jó könyvet. Különösen Richard Feynmant kedvelem. Ő az a jópofa fizikus – ez a két szó ritkán jár karöltve.

Leginkább az olyan könyvet szeretem, amelynek saját világa van, ahol kedvemre elidőzhetek. Talán azért lettem könyvmoly, mert a könyveket mindig sokkal érdekesebbeknek találtam, mint az életemet. Legalábbis máig.

Csak néhány percig fekszem, és már fel is kelek. Az íróasztalom fiókjából kikapok egy golyóstollat, és beleírom a bal tenyerembe: „Bobby”. A betűkre meredve, a tenyeremet ide-oda lengetem az arcom előtt. A nevem olyan, mint a levegőben lebegő kék cérnaszál.

Akkor egy csomag rágógumira esik a tekintetem. A tükör elé állok vele. Kibontok egyet, és a számba veszem. Kinyitom a szájamat, és ott látom a „nyelvemen”. Becsukom, és már el is tűnt. Nyitott szájjal rágni kezdem, most ott tekereg a levegőben „a fogaim között”, mint egy szürke hernyó. Aztán lenyelem a gumit, hogy lássam, mi történik – nem látszik többé.

Most körüljáratom a nyelvemet a számban, és a tükröre köpök. A tükrön nem látok semmit. Végighúzó a kezemet a tükrön, a nedvességet érzékelem, de a köpetet nem. A nyálam is láthatatlan.

Aztán a gumira gondolok, amelyet az imént lenyeltem. Eltűnt, de persze valójában létezik. Bennem van, és ahogy apa mondta, nem vagyok átlátszó. Ha az lennék, még mindig látszana a gumi valahol a nyelvcsövemben. Aztán a gumi áthalad a gyomromon, a beleken és... aztán?

Csak egy módja van, hogy kiderítsem.

Kinyitom az ajtóm zárját, és lemegyek a hallba. Még mindig bizonytalanul állok a lábamon – nincs vizuális visszajelzésem térbeli helyzetemről. A köpeny segít valamelyest, a lábam mégis hiányzik. És íme már ott is állok a vécében a kagyló előtt. A hangok és a szag olyan, mint mindig, de látni semmit se látok.

Ami azt jelenti, hogy akár egy pohár vizet iszom, akár egy üveg Pepsit, mire végigmegy bennem, többé nem veri vissza a fényt. Kísérteties.

Lehúzó a vécét, kinyitom az ajtót, és anya ott áll előtte.

Pislog, a szeme kimered, ahogy meglátja a köpenyemet, aztán az arcomat keresi a tekintetével.

– Jól vagy, Bobby?

– Remekül – felelem. – Naponta többször is vécére szoktam menni. Mostantól talán engedélyt kell kérnem?

Megjelenik arcán az a sértődött kifejezés, egy pillanatra kedvet érzek, hogy átkaroljam vagy ilyesmi. De nem. Ellépek mellette, a köpenyem végiglibeg velem a hallon, és becsukom mögötte a szobám ajtaját. A zárat jó hangosan fordítom rá, hogy ő is hallja.

Végigfekszem az ágyamon, és a mennyezetet bámulom. Becsukom a szememet, sötét lesz. Ez is azt bizonyítja, hogy nem vagyok átlátszó. Ha az lennék, átlátnék a szemhéjamon, nem igaz? Megborzongok, részben a hidegtől, részben az ijedtségtől.

Magamra húzom az elektromos takarót, egy fokkal melegebbre állítom. Újra becsukom a szememet, és mozdulatlanul fekszem, igyekszem gondolkodni és megnyugodni.

Alighanem sikerrel, mert a következő, amit észlelek az, hogy százhatvanas tempóban száguldok az ágyammal együtt egy sivatagban, amely leginkább a hold felszínére emlékeztet.

Felülök az ágyban, verítékben úszik, és beletelik egy vagy két másodpercebe, mire rájövök, hogy hol vagyok és ki vagyok, vagy hogy milyen nap van. Még félig az álmomban vagyok, a menetszél homokot vág az arcomba. Látom az ébresztőórám, háromnegyed kettőt mutat, rám tör a pánik, hogy elaludtam, hogy elkésem az iskolából.

Aztán egyszerre a fejemre szakad a való. Kiugrom az ágyból, a tükör elé állok, és csak a köpenyemet látom. És

néhány foltot látok a tükrön – a nyálam, amely nem láthatatlan többé. A köpenyem lucskos a verítéktől, ledobom és alsót, pólót meg farmert húzok, no meg zoknit, mert eszembe jut, hogy milyen hideg volt a padló a reggelinél. A hátsó lépcsőn megyek le a konyhába.

– Anya? Apa?

Senki sem felel.

Aztán meglátom az üzenetet a konyhai táblán.

Bobby, nem tudtam helyettest szerezni a Yeats-szemináriumra, be kell mennem, az irodámban leszek. Fél négytől fél ötig az Adler-teremben leszek, utána rögtön jövök haza. Az iskolába beszóltam, hogy influenzás vagy, Mrs. Savin majd elhozza a leckéidet az irodámba. Apa korán jön haza, négy előtt itthon lesz, amint véget ér a kutatócsoport megbeszélése. Ne aggódj, Bobby. Tévézzeél, foglald el magad! Telefonálj, ha komoly baj van! Minden rendben lesz.

Szeretettel, Anya

Alatta pedig egy odafirkantott sor:

Bobby, vigyázz magadra!

Apa

Az öregeim. Mindig a lényeges dolgokat tartják szem előtt. Mint a házi feladataim. Vagy a költészeti szeminárium. Meg apa atomaprító csoportja – ő persze, mindenki tudja, hogy az milyen *életbevágóan* fontos mindenki számára.

Nem hiszek a szememnek, ahogy olvasom: „Tévézzél, foglald el magad!” Aztán meg: „Telefonálj, ha komoly baj van.”

Hadd kérdezzem meg nyíltan, anya: a kölyköd láthatatlanná válik – ez neked nem elég komoly baj?

No és ez: „Tévézzél, foglald el magad!” Te írtad.

És ezt mondom magamban: *Pompás. Ebből én a „foglald el magad” opciót választom.*

A SZABADBAN

A chicagói februárban az a jó, hogy nem kelt feltűnést, aki fülig bebugyolálja magát. Amikor felszállok az egyetemi negyed felé tartó buszra, csak egyike vagyok azoknak, akik nem szeretnének megfagyni a jeges szélben. A fülre húzott kötött sapka, a felsodort garbónyak, az arc köré tekert sál és a kesztyű mind teljesen természetesnek hat. Egyedül apa nagy sötét napszemüvege kelthet némi furcsálkodást.

Otthontól félmérföldnyi az autóbuszút az Ellis és az Ötvenötödik utca kereszteződéséig. Közben a szívem úgy dobog, hogy a dobhártyám is lüktet tőle. Talán mégsem a legjobb ötlet bemenni a könyvtárba. De muszáj. Ezt nem hagyhatom ki. Mert mi van, ha egész nap otthon ülök a tévé előtt, holnap reggel pedig arra ébredek, hogy a régi magam vagyok? Olyan lesz, mintha semmi se történt volna. Igenis elmegyek a könyvtárba, és megtapasztalom, milyen ott lenni láthatatlanul. Ha még apa előtt hazaérek, semmi baj nem lehet belőle.

A busz ablakán kitekintve elbizonytalanodom, hogy egyáltalán bejutok-e a könyvtárba. A nagyobbikba igyekszem, az egyetemibe. A bejáratnál fel kell mutatni a fényképes

igazolványt. Ha az ügyeletes össze akarja hasonlítani az arcomat az igazolványképpel, szép kis csávába kerülök.

De én gyakori látogató vagyok, és jól ismerem a srácot, aki ma ül a biztonsági pultnál. Az egyik kolléga fia.

Nincs sor, odanyújtom neki a kártyát.

– Szia, Walt, hogy s mint?

Az arcképemre pillant, és a szkener alá dugja a kártyát. Rám mosolyog.

– Minden oké, Bobby. Ilyen korán végeztetek ma a suliban?

– Igen, különleges projekten dolgozom – bólintok.

Újra rám mosolyog.

– Azért nem kell mindent egyszerre a fejedbe tömni.

Már indulok a felvonók felé, amikor Walt utánam szól.

– Figyu!...

Nyugtalanul visszafordulok, és látom, hogy vigyorog.

– Jó a napszemüved!

Pontosan tudom, hová akarok menni. A lift felvisz a legfelső emeletre. Ott, a negyediken van egy férfimosdó, akár-mibe fogadok, hogy üres. És valóban az. Bezárkózom az egyik fülkébe, levetközöm, és mindent belebugyolálok a télikabátomba. Körülnézek, és felfedezem a nagy terv apró hibáját: egy nyilvános klotyó nem sok rejtekhelyet kínál egy ruhabatyu számára. Márpedig ennek a batyunak itt kell várnia rám, amikor távozni készülök.

Felpillantok, és megállapítom, hogy a mennyezet olyan, mint nálunk otthon a pincében: fémkeretbe helyezett négyzetes műanyag lapok alkotják. Nincs túl magasan, a vécé

ülőkéjére felállva elérem. Az egyik lapot félretolom, a batyut felnyomom a nyíláson, és visszahúszom a lapot a helyére.

Mielőtt kilépnék a mosdóból, a tükörbe nézek, hogy lássam, nem festek-e úgy, ahogy érzem magam. Mert úgy érzem, ahogy valóban vagyok – anyaszült meztelennek. És csak abban reménykedem, hogy megmaradok láthatatlannak a következő néhány órára.

Kilépni a házból, buszon utazni, végigsétálni a könyvtáron – mindez tökéletesen ment, mert tetőtől talpig fel voltam öltözve. És a szemem szüntelenül tájékoztatta az agyamat, hogy minden rendben. Nem volt gond a járással sem, és a kezemet is figyelhettem, amikor a negyeddollárost benyomtam a buszon a jegykiadó automatába. Mert a kezemen kesztyűt, a lábamon pedig cipőt viseltem.

Most megint csak elvesztem a térben, mint ma reggel, amikor lementem a lépcsőn a konyhába reggelizni. A kezem és a lábam nem siet engedelmeskedni nekem.

Óvatosan indulok el, szédülök és elveszettnek érzem magam. Kemény elhatározással többször keresztül-kasul járom a folyóirat-olvasót, a székeket és az asztalokat kerülgetve. Árnyékom alig-alig van, inkább olyasmi lehet, mint a levegő finom vibrálása egy radiátor felett. Egy arab képes magazin felé nyúlva megpróbálok ujjam hegyével az egyik sarkára böknöni. Az első próbálkozásnál vagy hét centivel eltévesztem. Olyan ez, mint az, amikor a szemed becsukod, karodat előrenyújtod, majd a mutatóujjaddal a saját orrod hegyére kell böknöd. Vagy sötétben belépsz a fürdőszobádba, és villanyt nem gyújtva egyből el kell találnod

a fogkefédhez. Gyakorlat kell hozzá. És tíz perc múlva már érezhetően jobbak a találataim. Most már bebarangolom a negyedik emelet többi részét is.

Tudom, hogy néhányszor jártam már itt fenn, de most semmi sem olyan, mint ahogy emlékszem rá. Minden más. Vagy inkább én vagyok más. Hiszen még sose éreztem a szőnyeget a meztelen talpammal, nem éreztem a hideget az északi fal ablakai mentén, sohase figyeltem ennyi részletre. Minden vakító fényben látszik, és közben aggódom, hogy az a tucatnyi ember, aki az asztaloknál és a termináloknál ül elszórva, vagy újságot olvas a kényelmes karszékekben, meghallja a szívem dörömbölését.

Végül visszaérek a felvonókhoz. Most már biztosabbnak érzem magam, fel vagyok készülve nyüzsgőbb helyre, alapsabb kutatásra is. Megnyomom a „lefelé” hívógombot, aztán eszembe jut, hogy én valójában nem vagyok itt. Az ajtó nyílik, a liftben senki. Mégsem ésszerű dolog beszállni ilyen szűk helyre, amely bármelyik pillanatban megtelhet. Inkább a lépcsőn ereszkedem le a harmadik emeletre, a korlátba fogózva. Reménykedem, hogy mindenki a munkájába mélyed, és nem figyel fel, amikor a lépcsőház lengőajtaja magától kinyílik.

A harmadik emeleten nyüzsögnek a diákok. Persze, közel a félévi vizsgaidőszak. Nyilván ugyanez a kép az iskolai könyvtárban is. Hanem most nekem semmi közöm ehhez. Egy kis téli szünidőt szereztem. Épp csak átsétálok a méhkason, és a könyvek közt repkedő méheket figyelem, akik itt teletöltik a fejüket, és egy hét múlva tesztlapokra ürítik ki a tartalmát.

Felfigyelek egy lányra, aki a monitor előtt ül az on-line katalógusnál. Fiatalnak nézem, talán elsőéves az egyetemen. Nyomogatja a billentyűket, a képernyőre mered, a fejét csóválja, aztán nyomogat tovább. A billentyűk fölé hajol, egy barna hajtincs folyton a szeme elé hull, és ő próbálja a füle mögé tűrni. Nem boldogul a számítógéppel.

Mögéje lépek, és a válla felett a monitorra nézek. Kijelöl egy könyvcímet, de nem képes a következő ablakba lépni. Én tudom, mi a baj. Az F7 billentyűt kellene megnyomnia, de ő az escape-et nyomkodja, és így egyre hátrább kerül. Közelebb lépek, és megvárom, amíg a cím újra kiemelődik. Ez a *Summerhill* című könyv. Előrehajolok mellette, gondosan célzok, és finoman megérintem az F7-est. Megjelenik a következő ablak.

A lány kettőt klikkel, alig észrevehetően vállat von, majd megnyomja a print gombot.

Annyira megörülök jótettem eredményének, hogy elfelejtek gondolkodni. Pedig gondolhatnék rá, hogy ha a lány megnyomta a print gombot, akkor valószínű, hogy rövidesen valami mást is nyomni fog. És úgy is történik.

Hátranyomja a székét, és a fekete plasztik kerék a bal nagylábujjamra szalad.

Önkéntelenül feljajdulok, és visszalököm a széket.

Erre viszont a lány visít egyet, és újra hátrataszítja a székét, még nagyobb erővel. Kis híja, hogy másodszor is a lábujjamra hágjon, én viszont addigra már odébb sántikáltam, és megálltam a falnál. De nem túl közel hozzá, nehogy egy foltot kitakarjak belőle, ahogy a kezem tette reggel az

asztal lapján. Tapogatással nehéz megállapítani, de gyanítom, hogy a nagylábujjamon felszakadt a köröm.

A könyvtárban még egy apró sikoly is nagy visszhangot ver, négy diák is felugrik és rohan oda a lányhoz, hogy lássa, mi történt.

Ő pedig nem érti, nem tudja megmagyarázni; pír önti el az arcát, és riadtan mondja:

– Elnézést... nem értem... úgy látszik, hogy képzelődtem...

A fiúk visszaülnek a helyükre, a lány pedig elmegy a ki-printelt szövegért. De amikor visszajön, sietve összekapja a holmiját, és átül egy másik munkaasztalhoz az ablak mellé.

Érzem, hogy reszket a kezem, és szaggatottan lélegzem. És ha valami komolyabb sérülést szenvedtem volna, mint egy zúzódás a lábujjamon? Ha elesem a lépcsőn, és ott fekszem törött lábbal, és elvesztem az eszméletemet, akkor mi történik? És erre nem tudok felelni.

Pár perc múlva enyhül a sajgás a lábujjamban, és elindulok lassan, sántikálva a második emeletre. Most már nagyon vigyázok.

Ezt az emeletet ismerem a legjobban. Itt van a hanglemeztár. Egész falak vannak tele a régi LP-lemezekkel és a még régebbi 78 fordulatos sellaklemezekkel, sőt még viaszhengereket is őriznek a legkorábbi Edison-féle fonográfokból. Külön gyűjteményük van Chicago zenéjéből. Itt csináltam a félévzáró dolgozatomat nyolcadikosként a chicagói dzsessz történetéből. Különleges engedélyt kaptam, hogy a lemezeket meg a hangszigetelt kabinokat használjam. Ezek

az üvegfalú kabinok olyanok, mint egy hangrögzítő stúdió. Akárhogy felerősíted a hangot, semmi sem szűrődik ki belőle. Még a trombitámat is bevittem, vele kísértem egyik-másik lemezt, és senki sem jött, hogy csendre intsen. Az volt a legélvezetesebb dolgozatom.

A második emeleten még többen nyüzsögnek, mint a harmadikon. Óvatosan lépkedek, semmit nem sietek el. Mezítláb kerülgetem a látogatókat. Figyelek, hallgatózom. A sok ember között is egyedül vagyok. Körülöttem annyi minden történik, mindenki tesz-vesz, beszél, de mintha egy másik dimenzióban mozognának, mintha színpadon vagy képernyőn látnám őket. Én pedig csak figyelek, egyszemélyes közönség, titkon meglesem őket. Nem beszélhetek, tüsszenthetek, a torkomat sem köszörülhetem. Nem kaphatok fel egy újságot, nem lapozgathatok egy könyvet, nem kapcsolhatok be egy CD-játszót. Olyan vagyok, mint egy szúnyog. Repkedhetek föl-alá kedvem szerint, senki se figyel fel rám, senki se törődik velem. Ám ha a szúnyognak az jutna eszébe, hogy a fülébe röppen valakinek? Arra ugyancsak ráfaraghatna!

Nem is bánom, hogy lüktet a nagylábujjam. Folyton emlékeztet rá, hogy a szabályok megváltoztak.

Ahogy Louis Armstrong fényképe előtt bámészkodom, hirtelen arra gondolok, hogy ma megtanultam a könyvtárról, amit tudni érdemes, mégpedig hogy ha csak lábujjhegyen mászkálhatok benne, de nem érhetek semmihez, egy könyvhöz vagy egy lemezhez sem, akkor nem ér az egész semmit.

Visszaindulok a negyedikre a lépcsőházban, és most már a korlátra sincs szükségem. A lábam jól tudja az utat.

A mosdó ajtajában megállok, hallgatózom. Sehol senki. Belépek, a fürkében belülről bezárom az ajtót. A mennyezetten könnyedén félretolom a lemezt, és leemelem a ruhabatyumot. Ekkor hangokat hallok, két mély férfihangot. Az ajtó kinyílik, ketten jönnek be. Becsukódik az ajtó, és most már hangosabban beszélnek, mert úgy érzik, hogy itt már nem a könyvtárban vannak. Valami ismeretlen nyelven hadarnak, amíg a dolgukat végzik a túoldalali falnál állva. Aztán kezét mosnak, mindegyik bekapcsol egy-egy kézszáritót, végül távoznak. Egész idő alatt be nem áll a szájuk.

Közben lélegzet-visszafojtva figyelek. Vajon felnéznek-e a mennyezetre, észreveszik-e a hiányzó lemezt? Végül is mindegy. A fő, hogy elmentek, és nem buktam le.

Alig két perc múlva teljes szerelésben lépek ki a lépcsőház földszinti ajtaján. Ahogy a falióra pillantok, futhatnék kom támad. Fél négy lesz öt perc múlva, apa már biztosan útban van hazafelé. Nincs kedvem a magyarázkodáshoz, hogy merre jártam napközben.

Mivel nincs nálam könyv vagy csomag, az ellenőrző kapuk között vágok át, és lassú ügetéssel indulok a bejárati szárnyas ajtók felé. *Érdemes buszra várnom, vagy inkább fussam le ezt a fél mérföldet hazáig a fájós lábujjammal, hogy időben hazaérjek, és megkíméljem apát az idegrohamtól?* Ez a gondolat köt le, és mire az ajtókhöz érek, már szinte repülök.

Épp ekkor szól utánam Walt a pulttól:

– Viszlát, Bobby!

Walt derék fiú, visszafordulok, hogy odaintsek neki. És ilyen tempónál ez balgaság. Későn veszem észre, hogy

valaki más is készül kilépni ugyanazon az ajtón, amelybe engem visz be a lendület.

Az összeütközés elkerülhetetlen. Szerencsére egyikünk sem esik el. A lány hátitáskája viszont a földön landol, és három hangkazetta hullik ki belőle.

Felkapkodom a holmiját, szörnyen hülyének érzem magam, és lihegek:

– Jesszusom!... ne haragudj. Nem esett bajod? Elnézést... tessék, mindent összeszedtem.

A kazettákat betuszkolom a táskájába, és fölegyenesedem.

Akkor látom, hogy valami mást is föl kell szednem, de néhány pillanatra mozdulatlaná fagyaszt a rémület. Mert a sálam fekszik a földön. Felkapom, és gyorsan körülnézek, de szerencsére senki más nincs a közelben, aki láthatna.

De a lány ott van, és épp oda néz, ahol fedetlen vagyok, az orrom és az állam közötti hézagra. Akármekkora frászban vagyok, rögtön feltűnik, milyen szép. Rejtelmes a mosolya, és a tekintetében van valami különös. Közben várom a visítást, felkészülve a vad menekülésre, és arra gondolok, hogy *most aztán végem!*

De a lány csak mosolyog, és a hátitáska szíjáért nyúl.

– Valamit még elejtettem, talán ott van – szólal meg.

Odanézek, ahová mutat, és már látom is a valamit, fél méterrel előttünk.

A helyére tekerem a sálát, aztán felveszem és átnyújtom, amit elejtett. Most már tudom, miért nem visított fel a lány.

Mert egy vékony fehér botot nyújtok át neki.

A lány világtalan.

KETTŐS ÜTKÖZÉS

Tessék, tartom az ajtót.

És kinyitom az ajtót a lány előtt. Ennyivel minimum tartozom neki, ha már a falhoz kentem.

– Köszönöm – mondja, és megint mosolyog, én meg közben alaposan megnézem a szemét. Világoskék, de a színe erős. És most, már tudva, hogy vak, felfedezem, miért olyan különös a tekintete. Ablak az ilyen szem, de mögötte be van húzva a függöny. A lány azonban ezzel együtt is szép. Nálam valamivel alacsonyabb, s alighanem idősebb is. A haja nem hosszú, körülbelül az álláig ér. Barna és egyenes szálú, és olyan szögben van levágva, hogy arca mindkét oldalán az állcsontok vonalát követi.

Ismeritek Hemingway leírásait? Ő nem sokat tudott volna írni erről a lányról. Csak ennyit írt volna róla: „Csinos arca volt.” És ez nem volna elég. Az ő arcához Dickensre vagy inkább Tolsztojra lenne szükség. Valakire, aki egy egész oldalt szán az arcára, és elidőzik a szemöldökénél, az orránál, vagy a szája formájánál, amikor a botjával való járásra koncentrál.

Lemegyünk a lépcsőn, és megállapítom, hogy minden segítség nélkül is jól eligazodik. Ahogy leérünk, már rohannék a buszmegállóhoz, de azért megkérdezem tőle:

– Egyetemre jársz?

A fejét rázza.

– Nem, csak tanulni jövök ide néha. Gimnazista vagyok.

– Én is. A gyakorlóba járok.

De már csak egyre tudok gondolni, hogy milyen késésben vagyok. Ezért csak annyit mondok:

– Igazán sajnálom, hogy... tudod, hogy beléd rohantam. Most mennem kell. De remélem, hogy még látlak.

Egy pillanat töredékére valami éles és keserű kifejezés suhan át az arcán, de rögtön elmosolyodik, és így felel:

– Remélem, én is.

Már fél utcával odébb nyargalok a buszmegálló felé, amikor kapcsolok: azt mondtam neki, hogy „még látlak”, és azért változott el egy pillanatra az arca, mert ezzel felelt vissza ő is. Márpedig ő nem lát. Se engem, se mást. Lehet, hogy megbántottam? Hogy most bunkónak tart? De hát miért? Mindenki mond ilyesfélét: „Rég láttalak! Mikor látlak újra?”

A nagy loholástól izzadok a buszon, de a nagylábujjam boldog, hogy nem kellett végigfutnom az utat hazafelé. A busz elhalad a házunk előtt, és lassít, hogy megálljon a sarkon.

Elfog a pánik, mert egy sötét Taurust látok a házunk felhajtóján. A mi kocsink. Apa otthon van, és sejtem, hogy felalá rohangál a házban, a nevemet üvölti, már felhívta anyát a mobilján, agya a legmagasabb fordulatszámon pörög, hogy mihez kezdjen most, mert nem találja új tudományos projektje tárgyát.

A szám íze mint a réz, a szívem dobol, és amint leszállok a buszról és vágatni kezdek, azon töröm a fejem, hogyan lopezhatnék be a házba észrevétlenül. Aztán levetkőznék,

és valami kifogást keresnék, hogy miért nem hallottam meg a kiáltozását – például mert a kádban feküdtem, és a fülem a víz alatt volt, vagy rajtam volt a fejhallgató, és nagyon hangosra kapcsoltam a zenét. Már az ötödik vagy hatodik hazugságnál tartok, amikor eszembe jut.

Új szabályok! Új szabályok vannak.

Így aztán felmegyek a bejárati lépcsőn, és a saját kulccsommal nyitok ki az ajtót.

Apa az ajtó mögött fogad. Rosszul fest. Rajta van még a kabát meg a kesztyű, arca fehér, a bőr megfeszül az arccsontján.

– Bobby! Istennek hála, hogy itt vagy! Már nem tudtam, hol keresselek! – A hangja rekedt, bizonyára attól, hogy végigkiabálta a házat. Lihegve folytatja: – Amikor hazajöttem, azt hittem, hogy még mindig alszol. Aztán láttam, hogy a kabátod nincs a fogason, de el se tudtam képzelni, miért mentél el itthonról, hacsak azért nem, mert minden újra a régi, és az iskolába mentél, vagy mit tudom én hova. Halálra rémítettél! Csakhogy itt vagy újra!

Miközben beszél, lehántom magamról a rétegeket, és mindegyiket a metszett tükör alatti márványszotalra hajítok. Kesztyűt, sálát, napszemüveget, sapkát, kabátot, nadrágot. Akárcsak reggel, erővel tölt el a tudat, hogy én látom az arcát, de ő nem látja az enyémet.

Olvasni próbálok az arcából. Szeme megint csak úgy issza a *jelenséget*. A szeme részre szűkül, a homloka csupán ránc, próbálja megérteni, amit lát. A szája beszél, de a szeme megállás nélkül fürkészik, keresi azt a rejtett természeti

törvényt, amely megmagyarázza a fej és a kezek hiányát, amelyeknek a pulóveremből kellene kiállniuk.

Látom az arcán a küzdelmet. A csatát a fizikus és az apa között. Az apa győz, és az apa mérges.

– Ezt viszont nem képzeltem volna rólad, Robert! Hogy lehetsz ilyen tökéletesen *felelőtlen*? Azt hittem, hogy elég érthetően elmagyaráztam reggel, mennyire fontos az egész *maximálisan* titokban tartani. Hogyhogy nem vagy képes ezt megérteni?

Nem mondok semmit. Nem is várja el, akkor meg minek.

– Nos? – Apa már nem olyan sápadt, az arca szépen kipirul az indulattól. Közelebb lép, és már kiabál. – Halljuk, fiatalember! Mit jelent ez? Hogy csak így elrohanunk a vakvilágba?

– Így? Hogyan? – kiabálok vissza. – Ahogy a szüleim elrohantak ma reggel? Mit mondott neked anya, amikor reggel elhúztatok? Ne mondd el, mert úgyis tudom. Azt mondta: „Ne aggódj, David! Persze nagy megrázkódtatás volt a reggelinél, de ne felejtjük el, hogy csak Bobbyról van szó. Ez is csak az egyik *fázis* lesz, amin Bobby átesik. És biztosan nem végzetes. Azt hiszem, hogy nyugodtan itt hagyhatjuk. Életben találjuk, amikor visszajövünk, nem gondolod?” Te meg ugye csak bólintottál, mert igazában nem is figyeltél rá, az eszed már máshol járt, a nagy értekezleten a laboratóriumban. Mit tesznek tehát az én *felelősségteljes* szüleim? Meggyőződnek róla, hogy alszom, és *lelépnek*. Mert annyi minden más dolog van, ami *igazán* fontos.

Látom, hogy elváltozik az arca. És látom, hogy csapódnak be a szavaim, hogy szúrnak a szemébe, a fülébe, az arcába, mint a tarajos sül tüskéi.

Mire befejezem, olyan közel kerülök hozzá, hogy láthatatlan nyálam az arcába fröcsköl. Apa tudja, hogy rá vicso-rítom a láthatatlan fogaimat, hogy úgy fel vagyok bősziülve, mint akármelyik vadállat a Brookfield állatkert ketreceiben. És hogy épp most nem vagyok ketrecben. Kitortem a ketrecemből, közel vagyok hozzá, és acsargok rá.

Nem várom meg a válaszát, semmi értelme. Új szabályok vannak. Ellépek mellette. Feltopogok az elülső lépcsőn, végig a folyosón a szobámba, és becsapom az ajtómat. A zárt is ráfordítom belülről.

Aztán gratulálok magamnak az alakításomhoz. Muszáj rászorítani az öreget, hogy a maga dolgával törődjék.

Nagy összecsapások után rendszerint egy fél órát olvasok a szobámban. De nem, most nem megy. Nagyon éhes vagyok. A kiruccanásom előtt elfelejtettem enni, úgyhogy egy gyümölcslével meg pár falat rántottával a gyomromban futkároztam végig az egész napot.

Már kinyitnám az ajtót, de aztán észbe kapok. Levetek mindent magamról. Ha már kísértetet kell játszanom, szokjak hozzá az érzéshez. Szeretném jól játszani.

Lassan óvakodom le a hátsó lépcsőn. Némelyik lépcsőfok állandóan megnyikordul, ezek fölött átlépek. A konyhában egyedül vagyok, előszedem a majonézt, a pulykaszeleteket és az ementáli sajtot. Mindent kirakok a pultra a legnagyobb csendben. Ezt is alaposan meg kell tanulnom.

Amikor óvatosan kihúzok egy fiókot, a fogót a kezem eltakarja, a lebegő késpenge pedig arra indul, amerre irányítom.

A szendvics fantasztikusan ízlik, és ha lehet, a pohár tej még jobban, amellyel leöblítem. Éppen töltenék egy újabb pohárral, amikor meghallom apa hangját.

A dolgozószoba ajtajában állok, a süppedős szőnyegben nyomokat hagynak a talpaim. Apa háttal áll nekem, és még rajta van a télikabátja. Anyával beszél telefonon.

– Tudom, Emma... Nem, muszáj lemondanod... Úgy van... Igen, nagyon ki van borulva... Pontosan... Nem, semmi nyom, valóban... Csak egyet tehetünk, hogy mellette vagyunk... Tudom, de most igazán szüksége van ránk, mindkettőnkre... Jó. Hazafelé vehetünk valami különlegeset, például hátszínszeletet... Oké, már indulok is. Az északi kijáratnál, ugye?... Szia drágám.

Leteszi a kagylót, és mellettem elhaladva a nappaliba megy, a kijárat felé. Én meg az ellenkező irányba sietek, át a konyhán, és fel a hátsó lépcsőn.

– Helló, Bobby! – kiált fel az előszobából.

– Mi az? – kiáltok vissza az ajtóm előtt állva. A hangomban még némi neheztelést tartogatok.

– El kell ugranom anyáért. Nemsokára itthon leszünk, és akkor majd beszélgetünk, és összeütünk valami finom vacsorát, oké?

– Kiváló.

– Akkor viszlát vagy húsz perc múlva.

– Viszlát.

A bejárati ajtó nyílik és csukódik, kinn elindul az autó, aztán csend lesz.

Visszamegyek a konyhába, kitöltöm a második pohár tejet, egy zacskó mogyorót hozok a spájzból, és a tévésobába sétálok. A pamlag barna bőrrel van behúzva, ezért egy gyapjútakaróba burkolózom, mielőtt leülök rá, és a távirányítóért nyúlok. A kilences csatornán a *Gilligan szigete* megy. Ezen a szigeten minden biztonságos és kiszámítható. A Professzor okos, Gilligan pedig buta. Nagyon pihentető. A szendvics és a tej eltelített, a gyapjútakaró meleg, és a pamlag kényelmes.

Nem tudom, miért kell a Kapitánynak annyira kiabálnia. Zöld blézer van rajta, és valósággal üvölt. No persze, hiszen ez nem is a Kapitány! Majdnem két órát átaludtam!

– Üdvözljük a hatórás híradó nézőit. Megdöbbenő esetet mutat be önöknek Juliette Connors és a chicagói közlekedési rendőrség élő adásban a helyszínről. Juliette?

A kamera imbolyog, a szemem pedig még félig csukva. A riporternő sárga csuklyás kabátot visel, a szemét ernyőzi az erős fényektől. Lehelete kis fehér felhő az esti hidegben.

Szia, Tom, itt vagyok a Hyde Parknál, egy hármás autókarambol helyszínén. Itt ez a nagy Cherokee terepjáró, a vezetője a jelek szerint nem vette figyelembe a piros jelzést ennél a forgalmas kereszteződésnél a Chicago Egyetem közelében. A rendőrség már őrizetbe vette, de vádat még nem emeltek ellene. A terepjáró ezt a Ford Taurust kapta oldalba, amely nyilván megpördült, és egy harmadik

kocsival ütközött. Ahogy látják, a Ford Taurust a kettős ütközés ereje a járdára dobta.

Tíz másodperc. Tíz másodperccel ezelőtt még aludtam, és a Kapitánnyal meg Mary Annel vitáztam arról, hogy mit csináljunk vacsorára. Most fenn ülök és bámulok. A tévére. És elég... nehezen... lélegzem. A riporter nyelve pörög tovább.

A harmadik kocsiiban nincs sérült, a Taurusnak azonban mind a vezetőjét, mind az utasát a mentőknek kellett elszállítaniuk. E pillanatban a Szent Lukács Kórházban ápolják őket, állapotuk súlyos, de nem életveszélyes. Juliette Connorst hallották. Még híradásunk ideje alatt visszatérünk ide, hogy a közlekedési szakértő beszámolóját meghallgassuk.

Amiatt az autó miatt lélegzem nehezen. A Ford Taurus miatt, a tévében. Az a Taurus a mi kocsink.

ÖSSZEOMLÁS

Az ajtón csengetnek. És cseng a telefon is. Az ajtó mellett döntök.

Ledobom a takarót a nappaliban, és a bejárati ajtóhoz megyek. A katedrálüveg szegélyén jól át lehet látni. Kinn már sötét van, de a bejárati lámpa ég. Két zsaru, egy férfi meg egy nő. Azért jöttek, hogy értesítsenek. A balesetről. Apáról meg anyáról.

A nő odahajol és újra megnyomja a csengőt. Szótlanul állok. Nem vagyok abban az állapotban, hogy rendőrökkel társalogjak. Csak állnak, a sarkukon hintázva, ahogy a zsaruk szoktak. Aztán a pasi csak annyit mond:

– Menjünk.

Mrs. Trent, a szomszédunk elkapja őket a járdán a járőr-kocsijuk mellett. Kikérdezi őket, hogy mi újság. Mindig tudnia kell mindent, ami a környéken történik. Nem hallani, miről beszélnek.

Úgy érzem, mintha egy hatalmas marok a mellemből minden levegőt ki akarna szorítani. Visszamegyek a tévészobába, közben felkapom a takarót. A pamlag szélére ülök. Az arcom csupa veríték.

A telefon. Újra csöng, a hangja mintha távolról jönne. A negyedik csengetés után fölveszem, megvárom, amíg az üzenetrögzítő leáll.

– Halló! – Még mindig nehezen lélegzem.

– Szabad kérdezni, hogy kivel beszélek? – Női hang, vegyes zajok és hangos beszélgetés hallatszik a háttérből.

– Bobby vagyok. – A zöld blézeres még mindig üvöltözik, megnyomom a „mute” gombot a távirányítón.

– Bobby, a te szüleid Emily és David Phillips?

A torkom úgy összeszűkül, hogy nehezen jön ki rajta a hangom.

– Bobby! Te vagy Robert Phillips?

– Igen... A baleset miatt tetszik...?

– Úgy van, Bobby. Fleming doktornő vagyok, és a Szent Lukács Kórház baleseti osztályáról telefonálok. A szüleid megsérültek egy autóbalesetben, de hamarosan rendben lesznek, ne aggódj miattuk! Nincs ok aggodalomra.

Ne aggódjak. Reszketek, ráz a hideg. Nincs ok aggodalomra. A hölgy beszél tovább.

– Anyád agyrázkódást kapott, és eltört az orra, de eszméleténél van, ő adta meg a nevedet és a telefonszámodat, hogy elmondhassam, mi történt. Apád még a műtőben van, mert a bal karja és a jobb csuklója megsérült. Úgy számítom, hogy mindketten legalább három napig itt maradnak, apád valószínűleg egy kicsit tovább. Bobby, anyád azt mondta, hogy tizenöt éves vagy. Jól értettem?

Forog velem a szoba. Két kézzel kapaszkodom a telefonkagylóba, hogy a falnak ne vágódjak.

A hölgy türelmes.

– Tehát tizenöt éves vagy, Bobby?

– Igen. – Gondolkodni még nehezebb, mint lélegezni.

– És egyedül vagy, és a szüleiden kívül senki nagykorú nem lakik veled. Így van?

– Így van.

– Szeretnék utánajárni, hogy hol tölthetnél el néhány napot, amíg a szüleid hazamehetnek. Vagy hogy van-e felnőtt, aki azalatt veled lehetne. Nincs rokon vagy barát, akit felhívhatnék? Vagy keresnél te valakit, és aztán visszahívnál, hogy anyáddal megbeszélhessem, és jóváhagyást kérhessek tőle? Tudod, ilyen esetben, ha kiskorú gyerek marad otthon, kötelességünk meggyőződni róla, hogy gondoskodik róla valaki.

A szoba még mindig pörög, de azért figyelek. Most aztán lesz min gondolkodni. Gondolkodni és kitervelni. Sehová nem mehetek vendégnek, senki rokont vagy akárki mást nem hívhatok ide. De hiszen ezt anya is tudja – legalábbis tudta, mielőtt az a vörös terepjáró oldalba kapta őket.

– Nem beszélhetnék anyával?

– Sajnos nem, néhány óráig biztosan nem. A legteljesebb nyugalomra van szüksége. Az állapota már stabil, de még vigyázni kell rá. Rövidesen egészen rendben lesz. Egyébként azt javasolta, hogy hívd fel Ethel nénédet. Ezt jónak találad?

Egy pillanatig gondolkodom rajta, és azt felelem:

– Igen... mindenesetre megeresztek egy-két hívást, aztán jelentkezem, jó? Ja, és apa? Ugye azt mondta, hogy ő is hamarosan rendben lesz?

– Úgy van. Egy ideig teniszezni nem fog, de hamarosan felkelhet, és egy-két hét múlva már dolgozni is visszamehet. Mindkét szülőd igazában örülhet, hogy ennyivel megúszta. – Rövid szünet után hozzát teszi: – Tehát összefoglalom, Bobby: Mindkét szülőd itt fekszik a Szent Lukács Kórház baleseti osztályán, hamarosan rendbe jönnek, én Dr. Sarah Fleming vagyok, te pedig rögtön felhívsz, amint sikerült elrendezned valamit Ethel nénéddel vagy valaki mással, helyes?

– Helyes.

– Van kéznél ceruzád? Megadom a számomat.

Kerítek papírt és ceruzát, ő pedig lediktálja a telefon-számát.

– Most hat óra ötven van, én éjfélig vagyok bent. Hívjál vissza legkésőbb nyolcig, helyes? Ha nem tudok a telefonhoz jönni, hagyj üzenetet, és én majd kereslek. – Kis szünet után még megkérdezi: – Menni fog, Bobby? Minden rendben lesz? – Most inkább anyai, mintsem orvosi a hangja.

A szoba forgása lelassul, és elállt a zihálásom is.

– Nem lesz semmi gond – felelem. – És mondja meg a szüleimnek... hogy csókolom őket, és szorítok nekik.

Leteszem a telefont, erőlködve talpra állok, és a takarót magammal vonszolva fel-alá járkálok a pamlag előtt. Aztán visszaülök, és elkezdem törni a fejemet.

Ethel néni! Anya remekelt, ezt meg kell hagyni. Még a balesetin is könnyedén összeüt egy ilyen remek sztorit. No persze, aki annyi regényt olvas... Ethel néni valóban létezik, de őt hívni bébiszitternek? Ez már színtiszta regény. Ethel néni Miami-ban lakik.

Aztán eszembe jut a sulis, az iskolám. Anya reggel betelefonált, hogy itthon fekszem betegen. Ez volt az első hazugság.

Most pedig én leszek kénytelen bemesélni valakinek, hogy egy felnőtt fog vigyázni rám. Egy óra múlva felhívom a doktornőt, hogy hazudjak neki, mint a vízfolyás. No és ha beszélni akar Ethel nénivel?

És ha az iskolában is hírért veszik a szüleim balesetének? És elküldenek ide valakit, hogy megnézzék, nincs-e szükségem segítségre?

És vajon nem próbálkozik-e a két zsarú újra meg újra?

Elhatározásra kell jutnom.

A téli nap már lenyugvóban van, sötétbe borul lassan a ház. Csak a tévé fénye villog. Láthatatlan verítéket izzadok. A pamlagon ülök, csak egy kék gyapjútakaró van rajtam, és senki sem jön haza vacsorára. Vagy lefekvésre. Vagy reggelire.

Az elnémított tévében boldog család üli körül a konyhasztalt. Fülük éri szájukkal kajálnak. Egytől egyig szerelmesek a zabkásába.

Az én családom nem ül a tévében. Az én családom összeomlott. Legfőképp én heverek romokban.

Meghozom az első döntést: látogatóba megyek apához és anyához. Mi mást tehetne, akinek a családja autóbalesetet szenvedett? Meglátogatja őket.

Mert a szüleim a családom.
